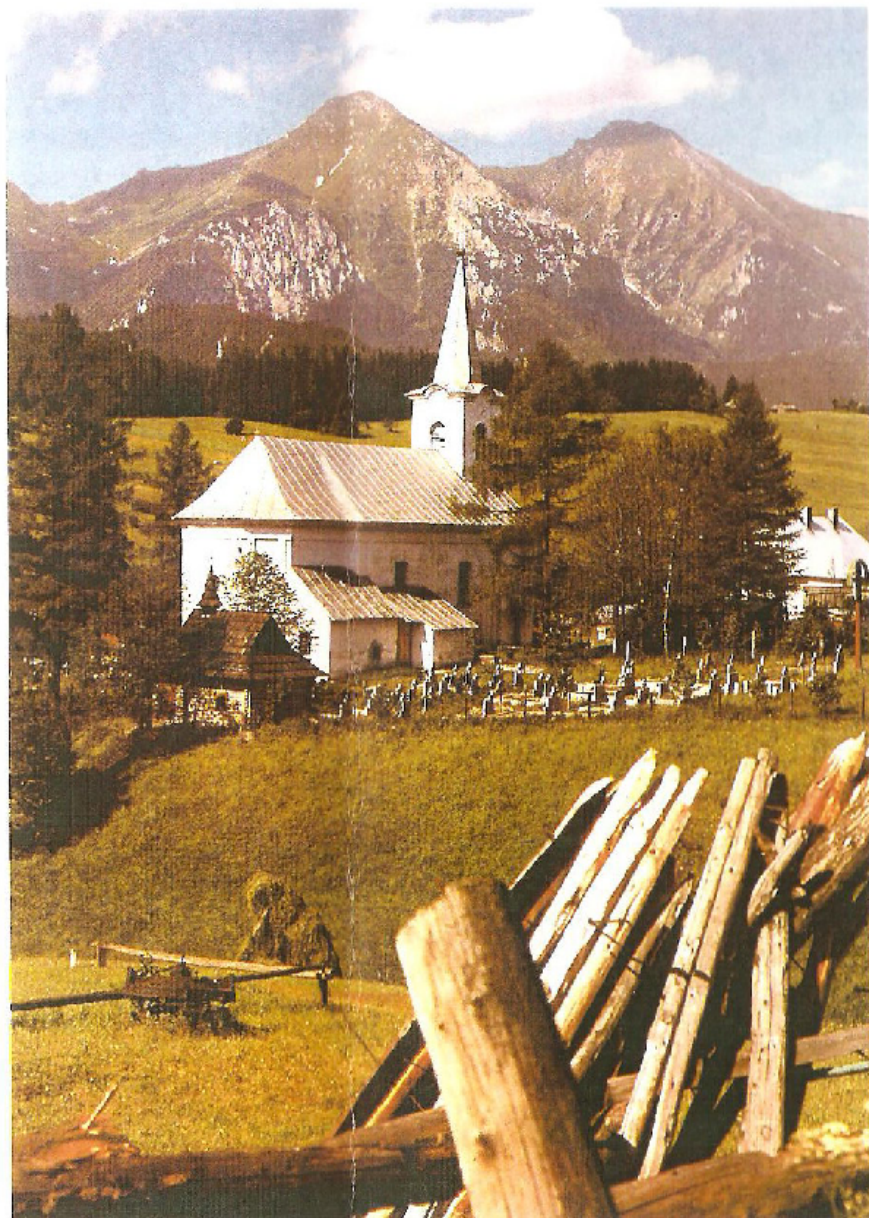

Sediac na tráve
a hľadiac na strán do ďalekých dubín,
pod ktorými sa pásli kravky ryšavé,
som zrazu cítil, ako nesmierne Ťa ľúbim,
Slovensko.

ŘIČKA

SUMMER 2000

MOUDROSTÍ & INFORMACÍ

Kde slunko
celý boží den
si nezahalí
líce,
kde písní,
vůně,
hvězdiček
a květů na
tisíce.

(Jaroslav Vrchlický)

CANADIAN CZECHOSLOVAK
BENEVOLENT ASSOCIATION
OF WINNIPEG
established 1913

Z událostí v Jednotě.

S přicházejícím létem, pro nás nastává jakési období snížené aktivity. Mnozí z nás se vydají do své domoviny nebo někde do exotických míst, anebo prostě si jenom zajedou odpočinout na chatu od každodenního shonu. Ten "odpočinek" však mnohdy bývá až příliš aktivní, ale to

již je jiná otázka.

Pro Jednotu letní měsíce vždy znamenaly jakýsi útlum aktivity neboli pohroužení do polospánku. Letošní rok by však měl vypadat trochu odlišně.

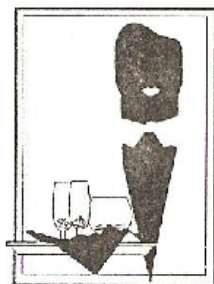
V letních měsících se plánuje pilně pokračovat na rekonstrukci a celkovém vylepšení naší budovy. V minulém měsíci byla dokončena instalace nového větracího a klimatizačního systému v klubovém baru.

Dalším krokem bude oprava střeby a vymalování budovy. Následující fází by měla být výměna koberce a instalování osvětleného přístřešku nad vchodem do budovy. Toto vše samozřejmě bude stát dosti peněz, které Jednota bohužel nemá k dispozici (z části též díky mnoha nezaplacených členských příspěvků!) Proto jsme žádali o finanční podporu u několika vládních organizací, avšak prozatím nevíme, do jaké míry k nám tyto instituce budou štedré. Jestliže by jejich štedrost překonala naše očekávání, pak bychom též přistoupili k rekonstrukci toalet.

Dalším, velice významným krokem bylo navázání přímé spolupráce s odbočkou Československého Národního Sdružení ve Winnipegu. Tímto krokem se snad konečně podaří oběma organizacím vymýtít hloupý a dělinský (avšak často slyšený) názor jako: "To jsme my a tamto jsou oni...." Mám to dále rozvádět? Nemusím, že ano..... Možná, že tato spolupráce rozdýmá jiskru naděje a my Češi a Slováci si konečně uvědomíme, jelikož je nás tu, zde ve Winnipegu tak málo, proto bychom měli všichni táhnout za jeden provaz. Jedině takto můžeme zachovat to, co každému z nás zůstalo v hloubi duše z naší rodné vlasti, nikoliv netečnosti, nevšímavosti a ignoraci. Jak již jistě víte, náš klubový bar je nyní otevřen 4 dny

v týdnu a to od středy do soboty. Také již asi víte, že díky naší barmance paní Andulce (ze mne se snad stane i básník) jsou k mání teplá jídla. Ba co víc, máte-li na něco chuť, tak většinou stačí předem zavolat a přání je splněno co do výběru jídla. Takže těm, kteří se chystají na dovolenou upřímně přejeme co nejhezčí zážitky bez jakýchkoliv problémů a komplikací na cestách a s těmi, kdo zůstávají ve Winnipegu se budeme těšit někdy na shledanou v našem klubovém baru!

Jarní picnic

V sobotu 10. června 2000
od 12 hod. do 23 hod. ve
všech prostorách haly na
154 McKenzie St.

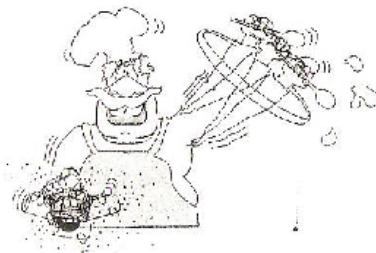

Tradičně:

- čuník na roštu
- opečené klobásky (možná i špekáčky)
- hudba k poslechu i tanci, zákusky a mnoho jiných dobrot.

Netradičně - nově:

- "CHINESE AUCTION" -mnoho hodnotných cen
 - kulečník k dispozici
 - poprvé v historii Manitoby bude podáváno pivo značky
-(to bude překvapení)

Těšíme se na viděnou!!!!

Pro případné dotazy, proč se letos picnic nekoná tak jako v minulých 3 letech v Lorette, na vysvětlenou uvádíme, že poplatek za místo v Lorette je \$400, což je pro nás bohužel neúnosné.

Výbor jednoty

O ZVONĚNÍ NA PETROVĚ

Na jaře roku 1645 se usadili švédští vojáci v Zábrdovicích a na Královské louce u Komárova. Zde Torstenson rozbil svůj hlavní stan. Byl přesvědčen, že od velkého vítězství jej nebude dělit víc než týden. Tentokrát se pořádně přepočítal. Jeho posádka byla už před Brnem čtvrtý měsíc, ale obyvatelé se pořád nevzdávali a bránili se jako lvi.

Švédové už měli plno raněných a velice reptali. Nejvíce dopálen byl sám Torstenson. Jeho vojákům nebylo široko daleko rovno, a přece Brňany dosud nepokofil. Proto se rozhodl. Svolal do blízké předměstské hospody své důstojníky a řekl jim: "Zítra naposledy udeříme na město. Ještě dřív, než na Petrově bude zvonit poledne, musí být Brno naše. Jestli ne, odtáhneme."

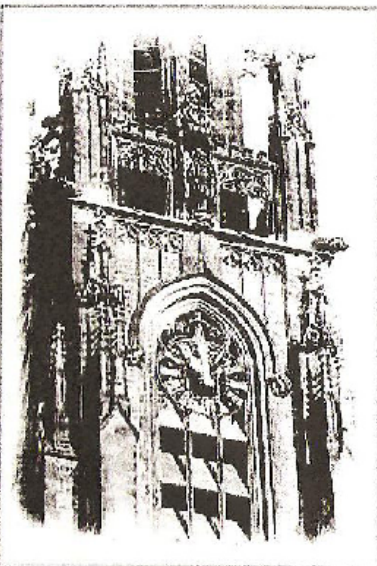
Hospodský, co musel obsluhovat švédské vojáky, už za tu dobu ledasčemu rozuměl. Když pochopil, co švédský vojévůdce říká, věděl, že se tuto důležitou zprávu musí ve městě dozvědět co nejrychleji. Dostal se tajnými chodbami do města až k samému veliteli Souchesovi a vše mu pověděl.

Časně ráno 15. srpna začala bitva na život a na smrt. Obránci města i obyvatelé bojovali ze všech sil. Když však na několika místech začali Švédové prorážet hradby a dostávat se do města, Souches hned věděl co

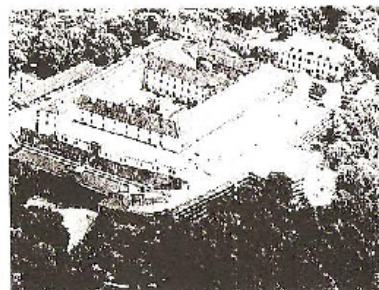
udělat. Poslal stáříčkého zvoníka, aby začal na svatopetrském chrámu zvonit poledne. Ačkoliv dělové koule vež notně poškodily, zvoník na ni z posledních sil vylezl a zatáhl za provaz. Bylo právě jedenáct hodin, když se z věže na všechny strany do bitevní vřavy začal rozléhat hlas zvonu. Ohlašoval všem poledne. Jak Švédové uslyšeli zvonění, přestali bojovat a pomalu se začali stahovat. Než nastala noc, byli pryč. Brno a Brňané byli zachráneni.

Od těch dob se na památku té šťastné záchrany zvoní na Petrově poledne už v jedenáct hodin...

Převzal a upravil z Brněnských pověstí JKL

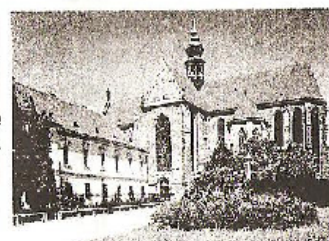

BRNO

Hrad Špilberk, založený v polovině 13. století, původem královský hrad, později sloužil jako zemská pevnost. V 18. a 19. století za habsburské monarchie byl hrad používán jako vězení pro politické vězně. V době 2. světové války hrad používalo gestapo - také jako vězení. Po válce byl hrad upraven na vojenský objekt a v roce 1960 konečně předán městu Brnu. Od té doby slouží jako sídlo muzea města Brna.

Augustiniánský klášter a Basilika Nanebevzetí Panny Marie je skutečným klenotem gotické architektury na Moravě. Klášter založen r. 1323 při starém farním kostele. Řeholníci Augustiniáni zde byli od konce 18. stol. A od té doby je klášter také opatskou residencí. V roce 1987 byl chrám povýšen papežem Janem Pavlem II na basiliku.

Besední dům postaven pro Český čtenářský spolek, byl střediskem české kultury v germanizační vlně na přelomu 19. a 20. stol. Dnes hlavní centrum mezinárodního hudebního festivalu Moravský podzim. Kašna Parnas vybudována podle projektu J. Fischera v r. 1690

Proč by jste měli navštívit Brno?

Z mnoha důvodů uvedu pouze tři:

1.- Masarykův okruh-program léto 2000:
23.-25. 6. 2000 Letní
cena Brna - Mistrovství
FIA - formule 3

1.-2.7.2000 - Evropský
pohár třídy "minibike40"

18.-20.8.2000 - Gauloises
Grand Prix České Repub-
liky - Mistrovství světa
sil. motocyklů tříd 125,
250 a 500 ccm.

2.-
Brno je zlatá loď
za děvčaty z Brna choď,
mmm jsou hezká,
mmm a chytrá...
Kam se hrabou děvčata
z Prahy, Plzně, Ústí,
kdo má trochu filipa,
do Brna se pusť!
Brno je zlatá loď,
Za děvčaty z Brna choď,
mmm jsou mladá,
mmm a věrná!
(Banjo Band Ivana Mláčka)

Príbeh Judity

Čo môže byť krajšie ako prechádzka po pražskom Karlovom moste? Každý, kto tade prechádza má zaiste neobyčajný pocit hrdosti na svoju minulosť. Málo komu je však známe, že o tento architektonický skvost sa pričinila žena.

Vráťme sa však do minulosti. Dejiskom je stredná Európa na prelome 12.-13.storočia. Ako žily ženy v tom čase? Podľa histórie, ženy z ľudu pracovali na poli, v domácnosti, zhotovovali predmety dennej potreby, šatstvo, atď...Boli negramotné, mali veľký počet detí a často pri alebo po pôrode umierali.

Ženy zo šľachtických rodín na tom boli oveľa lepšie. Vzdelanie im poskytli kláštory, kde sa okrem náboženstva učili písať, čítať a vyšívať drahocenné rúcha pre náboženské účely. Po skončení výuky mali na výber : buď ostať v kláštore, alebo čakať na ženícha, ktorého im rodina vyberie. Podrobnosti o ich živote nie sú známe, nakoľko kroniky poskytujú len informácie o menách manželiek, dcér kniežat, niekedy dátum narodenia, svatby a úmrtia, a počet detí. O ich vplyve na verejné záležitosti sa poväčšine mlčí. To však neznamená, že boli len púhymi figúrkami na šachovnici dejín. O jednej z nich bude náš príbeh.

Píše sa rok 1153. Knieža Vladislav II.ovdovel. Nakoľko situácia v tom čase vyžadovala udobrenia českého panovníka s cisárom Friedrichom I.Barbarossou, voľba padla na šľachtičnú Juditu z Durynska, cisárovu príbuznú. Mladé dievča bolo známe svojou krásou, vzdelanosťou, ako i smelou a podnikavou myslou. Vyznala sa v umení, literatúre a tiež v politike.

Kjej najpozoruhodnejším činom patrí stavba prvého kamenného mostu u nás a tretieho v strednej Európe. Most od svojho vzniku nesie meno kráľovnej Judity a pod týmto menom je dodnes známy. Kráľovná stavbu mostu nielen štedro podporovala, ale dozerala na to, aby bol načas dokončený. Bol dohotovený neuveriteľne rýchlo - podľa kronikára Vincencia za púhe tri roky.

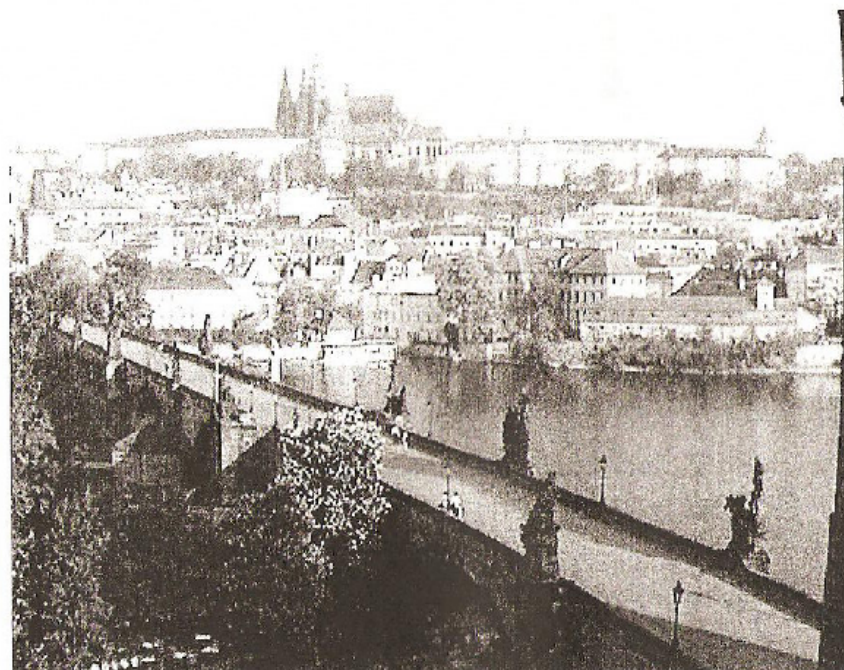
Časť stavby existujú na oboch brehoch Vltavy dodnes. Na malostranskej strane stojí pôvodná vstupná veža Juditinho mostu. Je zdobená románskou plastikou, na ktorej cisár Friedrich udeľuje Vladimírovi II. kráľovský titul,(bol prvý kto získal kráľovskú korunu v 1158). Juditinu podobu žiaľ v Prahe nenájdeme. Jej krásnu tvár a nežný úsmev môžeme vzhliadnuť na biskupskom dome v Naumburgu nad Sálou. Bola vytvorená konci 13. storočia.

Keď sa Vladislav II. vzdal trónu v prospech nie veľmi schopného syna z prvého manželstva, sklamaná Judita odchádza naspäť do rodiska. Zatrpknutý manžel ju zanedlho nasleduje a o rok nato zomiera. Ktátku

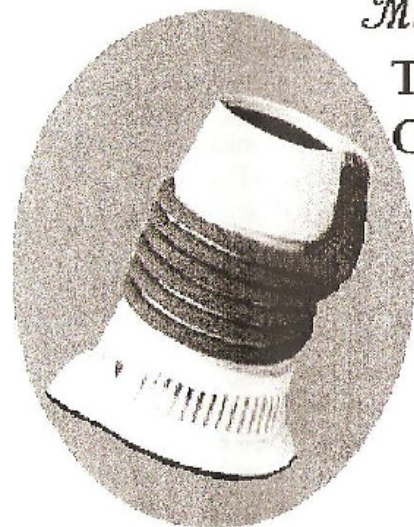
Či zomrela na svojom panstve v Durynsku, či niekde v kláštore nie je podstatné. Dôležité je, že 170 rokov spojovalo dvadsať mostných oblúkov Juditinho mostu Hradčany s podhradím. Podľa odborníkov toto skvelé dielo vybudoval taliansky stavitel za pomoci domácich robotníkov. Most bol postavený z pražskej opuky. Bol dlhý 514 m, široký 7m. Pozostatky pôvodnej mostnej dlažby možno vzhliadnuť pod sochou sv. Václava umiestenou na rohu kostola sv. Františka na Křižovnickém náměstí. Dodnes odolávajú tisícom nôh obyvateľov aj návštevníkov Prahy.

Keď sa vám naskytne príležitosť, milí priatelia, - vyberte sa ku Karlovmu mostu a spomeňte si na neobyčajnú ženu, ktorá sa bystrosťou ducha vyrovnala svojmu kráľovskému manželovi.

J. Volfová / preklad D.O.

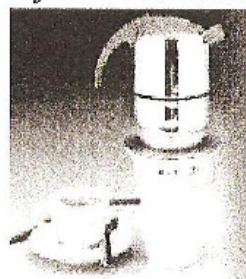
Made in Czech Republic
Travel Monoblock
Cestovní monoblok

Hair dryer
Vysousec vlasu

Iron
Zehlicka

Heater
Ohrivac

For more information please contact

Heart of Europe Services

Exclusive seller in North America

Mr. Karel Ocko

Fax: (204) 694 7263

Email: distributor@sprint.ca

or visit our on-line catalogue to see products we represent

[Http://www.Geocities.com/Eureka/Meeting/2643](http://www.Geocities.com/Eureka/Meeting/2643)

CIMRMANŮV OBJEV SNĚŽNÉHO MUŽE

V pražské restauraci Pod Vyšehradem, kam Cimrman rád chodíval na rybí speciality, přisedl k němu jednoho večera majitel hostince a zeptal se ho, zda by pro příští ples ledařů branického pivovaru nesestavil živý obraz "Češi na severním pólu". Cimrman nabídku přijal a rozhodl se, že prostuduje polární tematiku přímo na místě. O Cimrmanově arktické výpravě se dochovalo pouze několik útržkovitých zpráv. V Národní politice z března 1908 jsme našli noticku, v níž Cimrman píše, jakou neocenitelnou službu mu tento list na drsném severu poskytl, když si jím vycpal kabát a nohavice.

Jinou zajímavou vzpomínku zachytil Cimrman ve své etnografické studii "Národy a pronárody". Na cestě Grónskem se dozvěděl o jednom primitivním eskymáckém kmenu, kde měla hlavní slovo v rodině žena. Byl to velice primitivní kmen. Na místě pak zjistil, že ženy tohoto kmene jsou velice pohostinné v rodině, kde se ubytoval, mu hned po příjezdu darovaly medvědí kožich, vybraly z chlívků nejlépe vykrmeného tuleně a uspořádaly slavnostní hostinu. Večer pak mu paní domu, mimochodem velice krásná Eskymačka, osobně ustlala lože a na důkaz nejvyšší úcty mu na noc přivedla svého manžela. Ještě že měl Cimrman s sebou karty. Naučil chápavého Eskymáka lizaný mariáš, a tak jim noc příjemně utekla.

Nejcennějším přínosem Cimrmanovy cesty do Arktidy byl jeho objev sněžného člověka. Cimrman se s ním osobně setkal a popisuje tohoto tvora jako samotářského, plachého savce, vyznačujícího se vzpřímenou chůzí po dvou, a to zadních končetinách. Jen při pozorování ryb v trhlínkách mezi krami se opírá o pravou končetinu přední, přičemž levá je zapřena v bok.

Ve srovnání se sněžným mužem spatřeným před lety v Himalájích uvádí Cimrman některé rozdíly. Arktický druh má na levém boku výraznou lysinu od častého opírání levé ruky při rybolovu. Také vlasová pokrývka vykazuje odlišnosti. Zatímco u himálajského typu trčí vlasy od slechu směrem vzhůru (takzvaný punk), polární odrůdění splývají vlasy dolů přes uši a uprostřed lebky jsou rozděleny pšinkou. Vysvětlením jsou různé povětrnostní podmínky. Punk je způsoben tím, že himálajský muž trpí větry vanoucími zdola nahoru, od úpatí hor k vrcholům, polární sněžný člověk vzdoruje větrům vanoucím horizontálně proti jeho skloněné šíji.

Výrazný je také rozdíl ve velikosti: himálajští badatelé přisuzují svému sněžnému muži výšku desetiletého chlapce, Cimrman tvrdí, že sněžný člověk má výšku chlapce jedenáctiletého.

Cimrmanův popis pohlavního života tohoto tvora soudobé biologie doslova šokoval, všeobecně se hovořilo o sexuální bombě století. Zdrženlivejší Sigmund Freud razil termín:

"Sexuelhandgranat".

Arktický sněžný člověk je podle Cimrmana samosnubný. K rozmnožování nepotřebuje partnera. Proto je v jeho případě zvláště důležité přeložit správně původní anglický termín "snowman" jako "sněžný člověk", a nikoli, jako se u nás

vžilo, "sněžný muž". Jde totiž o muže a ženu zároveň..

Nevystačíme tu však s pojmem hermafrodit. Jeho dvoupohlavnost jde mnohem dál. Dobře je to vidět na způsobu jeho rozmnožování. Cimrman měl to štěstí, že ho mohl skrytě sledovat právě v době říje, a shrnul svá pozorování do výstižného termínu "polární samohana".

Ještě překvapivější je skutečnost, že sněžný člověk se jako biologický pár nejen rozmnožuje, ale i chová. Cimrman zřetelně viděl a slyšel, jak tento tvor gestikuluje a mluví sám se sebou. "Jeho řeči jsem sice nerozuměl," píše, "z intonace a výrazu jsem však poznal, že nejde o samomluvu, nýbrž o vyslovený dialog, někdy přecházející až v hádku. Vysokou, pištivou fistulí vyčítá a obviňuje, hlubšími hlasovými tóny pak zaujímá pozici obrannou a omluvnou. Kdybych měl překládat podle intonace a gest, řekl bych:

- Kolik bylo hodin, když jsi přišel domů?

- Já nevím. Bylo ještě světlo.

- Světlo je pořád. Máme polární den.

- Slavil jsem tvoje narozeniny.

- Nelži! Kdovíkde lítáš, a mě z toho pak bolejí nohy!

A právě dualita této řeči, toto splynutí 1. osoby "já" s 2. osobou "ty" vedlo Cimrmana k pojmenování sněžného člověka výstižným slovem "játy", které později Anglicané zkomolili na "yeti".

Samotářství a plachost sněžného muže poněkud kontrastuje s tím, jak se chová k lidem. Cimrman i pozdější badatelé si všimli, že "játy" se při spatření polární výpravy drží v uctivé vzdálenosti, ale radostně tleská. Někdy dokonce vyskakují a vymršťují pravou pracku vzhůru. Amundsen to přirovnal k počinání fotbalového hráče, který právě vsítil gól. Jak si jeho chování vysvětlit? Cimrman dospěl k závěru, že sněžný člověk nevidí v polárnících nepřátele, ale tvory, kteří mu přinesou žrádlo a zmrzlinu.

Z publikace Divadla Járy Cimrmana připravil Martin Svoboda, upravil JKL.

*** - Významného ocenění se dostalo našemu krajanovi Jožovi Klamarovi. Jožo pracuje jako fotograf pro Winnipeg Sun. Jeho fotografie : "Polar Bear Lunch at Picasso's Restaurant" byla vyhodnocena jako "The Canadian Press Picture of the Month" za měsíc leden. Touto cestou chceme jménem všech našich čtenářů pogratulovat k jeho úspěchu a popřát mnoho podobných ocenění do budoucnosti!

EXXAGRO CORP.
FOOD IMPORTS - IMPORTATIONS ALIMENTAIRE

Peter Pilule

5432 Vanden Abele

St. Laurent, PQ

H4S 1P9

tel. (514) 331-9505

Prodej, informace a objednávky

3 druhy hořčice, okurky, zeli, švestkový kompot

Orion: Čokolády, dezerty

Opavia: Sušenky, oplatky, fidorky, tatranky etc.

Vitana: 14 druhů polévek

Labeta: Lívanéčky, palačinky, buchty, halušky, bramborové a chlupaté knedlíky a jiné produkty z Čech a Slovenska !!!!

OBCHODNÍ ZÁSTUPCE PRO MANTOBU:

JERRY KLIMEŠ - TEL.: 330 - 9629

XX

ATTENTION, ATTENTION !!!

COMING SOON!!!

Weekly tournament for prizes!

If you think you can shoot the pool, this is for you!!!

For more information call wed. - sat. after 6PM.

Details will be finalized by the end of

May. So, get your butt over and show us if you are as good as you think !!!!!!!!!

Časopis Říčka je vydáván čtvrtletně Československou Podpůrnou Jednotou ve Winnipegu pro krajany českého a slovenského původu. Toto číslo (Léto 2000) bylo vytištěno nákladem 300 výtisků a rozesláno zdarma.

Redakce nemusí vždy souhlasit s publikovanými texty, za jejich obsah zodpovídá autor.

Redakce: Danka Orihelová - šéfredaktorka, Stan Jančar - grafická úprava, Jerry Klimes, Iva Jančarová.

Veškeré připomínky a ohlasy na obsah, příspěvky, dopisy čtenářů, návrhy a inspirace, jakož i finanční podpora tohoto časopisu jsou srdečně vítány! Korespondenci a dotace můžete prosím zasílat na následující adresy:

Naše nová E-mail: casopis-ricka@home.com

Ostatní pošta: Czechoslovak Benevolent Ass'n. c/o RICKA

154 McKenzie St., Winnipeg, MB, R2W - 5A2

nebo: Mrs. D. Orihel, 69 Summerfield Way, Winnipeg, MB, R2G - 2B2,

tel.: (204) 668 - 6605, E-mail: danori@attcanada.net

Mrs. Iva Jančar, 1225- 1630 Henderson Hwy, Winnipeg, MB, R2G-2B9,

tel.: (204) 339 - 9817, E-mail: stan.jancar@home.com

Mr. Jerry Klimes, tel.: (204) 338 - 9629, E-mail: klimes@escape.ca

Inzerce v tomto časopise je vítána! Ceny za uveřejněné inzeráty jsou následující: 1/4 str. - \$10.00, 1/2 str. - \$20.00, celá strana - \$35.00

Těm krajanům, kteří využijí možnosti inzerce nebo se rozhodnou náš časopis v začátcích finančně podpořit předem co nejsrdečněji děkujeme!

Mr. & Mrs. A. Pacin	- \$ 20	Mrs. E. Plocek	- \$ 10
Mr. & Mrs. M. Němeček	- \$ 10	Mr. R. Němeček	- \$ 10
Mr. & Mrs. V. Brož	- \$ 20	Mr. J. Žáček	- \$ 25
Mrs. M. Kulhánková	- \$ 10	Mr. D. Vit	- \$ 20
Mr. M. Petráš	- \$ 50	Mr. V. Nohel	- \$ 20
Mr. & Mrs. G. Tyc	- \$ 15	Mr. E. Lánský	- \$ 20
Ms. Z. Krajbich	- \$ 10		

Klubový bar nabízí

Prazdroj, Becherovka, Radegast,
Tuzemský rum, Vavřínecké červené,
špekáčky, jitrnice, Jellita, mor. klobásy
debrecinské párky a jiné dobroty.

*Otevřeno v pátek a sobotu
od 8:00 do 1:00*
(o rozšíření otevírací doby v blízké budoucnosti se uvažuje)

154 McKenzie St., Winnipeg
tel.: 589 - 7483
kulečnickový stůl
v provozu !!!

Proč se nevracet zpátky aneb po čem se stýská?

Patřím mezi generaci narozenou v 50. letech. Samozřejmě si tuto dobu nepamatuji, ale z vyprávění rodičů jsem lecos pochytila. Díky jim, jsem si udělala, doufám dobrý úsudek, o socialismu a jeho výhodách. Nebudu tyto výhody připomínat, vždyť, vážení čtenáři, je jisté máte ještě v dobré paměti. Zatím svůj celý život, až na občasné měsíční výluky, kdy jsem pobývala po roce 1989 v cizině, jsem prožila v socialismu. Netrpěli jsme hladem, ani jsme nechodili celý rok v jednom oblečení. Byly nám dovoleny základní prostředky k životu, a ti z nás, kteří v tom uměli lépe "za komunismu chodit", nebo si odříkali, si našetřili na cimbéčko a spravili barák. Jeden druh chleba a rohlíků, nebo jeden typ obkládaček v obchodě a fronty, když se něco objevilo z dovozu, jsme se naučili snášet bez reptání. A tak jsme žili až jsme se szili do své šedé přítomnosti a budoucnosti. Ale bohužel skutečnost byla jiná.

Na podzim roku 1988 vypracoval Prognostický ústav ČSAV nejvyšším orgánům KSČ rozsáhlý dokument nazvaný Souhrnná prognóza rozvoje ČSSR do roku 2010. Pravda to byla tak strašná, že se nemohla dostat ani do rukou řadových členů UV KSČ. Existovalo skutečně jen pár číslovaných výtisků pro nejvyšší stranické představitele. Asi je škoda, že tenhle dokument nevyšel v masovém měřítku, aby se ti z nás, kteří byli přemýšlivější a zvědavější dozvěděli, kam se naše československá socialistická ekonomika řítila v době, kdy rohlík stál 30 hal. Možná, že pro ty, kteří mají nadále iluze, že za komunismu bylo lépe, měl se rohlík za 30 hal. nechat spadnout "do propasti". Pak by si ho asi vychutnali, jak si nikdo z nás nedovede představit.

Mladí lidé narození na přelomu 70. a 80. let o tom, co bylo a kdyby bylo... zdalčka nepřemýšlejí, tak jako jejich starší spoluobčané. Změny po listopadu jsou pro ně samozřejmosti, tak jako plné obchody zboží a možnost cestovat, či si vybrat svůj životní styl. Ovšem více než čtvrtina všech nezaměstnaných jsou lidé kolem 24 let. Podle statistického průzkumu by si však jenom 5% lidí mezi 15 a 22 lety vybralo život v minulém režimu. Průzkum taky naznačil, že pro novou generaci je srovnání dneška s dobou před rokem 1989 téma o kterém mladí lidé zrovna moc nepřemýšlejí. Jednou řekl Pavel Tigrid v televizi: "Děti nebo vnoučata dnešních 40-čátníků nebo 50-tníků zajímá co je teď. Pro ně pražské jaro je jako třicetiletá válka." Přesto 5% mladých lidí si myslí, že sama změna v listopadu 1989 byla chybná. To je záruka, že komunisté budou mít i nadále své hlasy při volbách jisté. Nicméně některým lidem se stýská po přednostech socialismu, ať si to přiznají nebo ne. Pracovní povinnost byla velice dobrá věc. Výplata jistá,

kdo by na to nevzpomínal v době, kdy nyní nezaměstnanost na Ostravsku šplhá pomalu a jistě přes 20%! A taky chaos v politických stranách a jejich neustálé přeskupování některým občanům nepřídá.

Ale proč píšete a připomínám to, co asi víte z novin, nebo ze své vlastní zkušenosti. Poslední dobou asi slyšíte jak je to špatné s českou politickou scénou, jak se střídají ministři, aniž by své ministerstvo potlačili kousek dopředu, jak se tunelují banky a podniky a ekonomika padá rovněž do "propasti". Mohli by si lidé doma položit otázku. Polepšili jsme si nebo je to jeden stejný nepořádek, ať vládne kdokoli? Budme tolerantní. Jednoduchá a strohá odsuzování nejsou na místě. Počítejme s takovou ekonomikou, jakou máme, není tak špatná a beznadějná. Co se stalo za posledních 10 let, už si zřejmě neodstojíme. Ale máme perspektivně velkou naději do dalších let. Mladí lidé nezatížení minulostí a jejich predsudky, s otevřenou možností vzdělání a posuzování věcí domácích s věcmi a událostmi za hranicemi, už zaujmají místa ve veřejné správě a vládě. Mají velkou šanci dokázat českému národu, že se nehojí, a nemusí oproti mé generaci, která v jejich věku mohla nadávat šepem, vystoupit a říci nahlas, co si myslí.

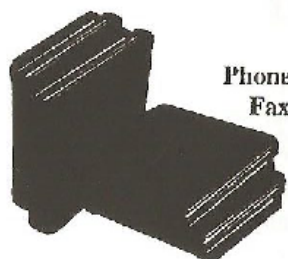
Snad až v této mladé nastupující generaci se opět uchytí a naplní hesla našeho prvního presidenta T. G. Masaryka "Nebát se a nekrást a Pravdou k právu."

Božena Davidová
Winnipeg, duben 2000

Autorka článku žije střídavě ve Winnipegu a České republice.
Statistické údaje použity z MF Dnes.

Literacy
Pragensis

"CZECH BOOKSTORE"

Phone: (905) 704-0873
Fax: (905) 704-0879

303 Queenston Street
St. Catharines, Ontario
L2P 2X5 CANADA

Nadia Huml
E-mail:
cz.books@literacypragensis.on.ca

Velký výběr českých knih
Zažádejte si o náš katalog

VĚŘTE - NEVĚŘTE

Pracovní úraz

Dovoluji si zveřejnit autentický dopis klienta jedné nejmenované pojišťovny

Vážená pojišťovno,

odepisuji na Váš dopis, kde jste mne žádali o upřesnění mého úrazu. Do oznámení úrazu jsem uvedl, že jsem si úraz způsobil sám. Jsem zaměstnán jako zedník a zmíněný den jsem pracoval zcela sám na stavbě domu. Po dokončení mi zbylo asi 250 kg cihel na střeše. Sešel jsem tedy dolů, tam jsem přes kladku vytáhl nahoru po laně prázdný sud, do něhož jsem hodlal uložit zbývající cihly. Lano jsem dole pevně zabezpečil a šel jsem na střechu naložit cihly do sudu. Po naložení všech cihel jsem sešel opět dolů abych spustil sud s cihlami.

Ve smlouvě máte uvedeno, že vážím pouze 75 kg. V momentě, kdy jsem lano odvázal a držel jsem jej v ruce, jsem se ujistil o působení gravitace. Výše jsem napsal, že sud sám o sobě váží 25 kg, byl naložen 250 kg cihel. Jak si jistě domyslíte sami, moje váha 75 kg nemohla udržet tak těžký sud a než jsem si to uvědomil, byl jsem v prudkém pohybu vzhůru a sud, který byl na úrovni střechy, naopak v prudkém pohybu dolů. Zhruba na úrovni 3. patra jsem se setkal s protipohybujícím se sudem což vysvětluje to naražení hlavy a zlomeniny krku a lícni kosti.

Dále jsem pokračoval směrem vzhůru až jsem se zastavil s prsty v kladce. Toto způsobilo zlomeninu ukazováčku a zhmoždění kloubu na dalších třech prstech. I přes velkou bolest jsem se však stále držel lana. V tom samém momentě sud s cihlami dopadl na zem a rozbilo se mu dno.

Výše jsem uvedl, že sud sám o sobě váží 25 kg a já 75 kg. Působení gravitace pokračovalo dále, a jak si jistě domyslíte, situace, kdy já se 75 kg nahoře a sud vážící pouze 25 kg dole, nemohla setrvat. A tak jsem se v mžiku ocitl v prudkém pohybu dolů a sud v prudkém pohybu naopak nahoru. Zhruba na úrovni 3. patra jsem se opět setkal se sudem, tentokrát prázdným. Toto vysvětluje zlomeniny obou kotníků.

Dále jsem pokračoval směrem dolů, kde jsem prudce narazil na zem, což vysvětluje rozdrčená kolena a sedací kloub. V bolestech a bez vůle jsem pustil lano, na jehož druhém konci přes kladku visel prázdný sud bez dna. Působením gravitace se ocitl v prudkém pohybu dolů, přesně do míst, kde jsem bezvládně ležel. Dopad sudu na mne způsobil ta tři zlomená žebra..

Doufám, že jsem Vám tímto poskytnul Vámi požadované informace.

S pozdravem

XXXXXX

(podle zpravidaje ultracop-dz převzal J.Klimeš)

PRAGUE DELI

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

PRAŽSKÉ UZENINY

KNEDLÍKY
všech druhů

CUKRÁŘSKÉ
VYROBKY

ČESKÉ
VÁNOČNÍ CUKROVÍ

DENNĚ ČERSTVÁ A CHUTNÁ JÍDLA

638 Queen St. West, Toronto
(416) 504-5787

Navštivte nás při Vaší návštěvě v
Torontu, nebo využijte
občednávkové služby Jardy Klimeše.

Do you know that....

Strawberries are the most common fruit crop grown in Manitoba, covering 700 acres. Saskatoons cover about 325 acres, and raspberries cover 160 acres. There are about 20 acres of commercial apples and about 35 acres of all other fruits, such as choke cherries and curants.

Matka krátce po svatbě navštíví dceru a jen tak mezi řečí se zeptá:
"A kdo u vás teď, v manželství, vlastně nosí kalhoty?"
"No Když je Honza doma, tak nikdo."

XIII. VŠESOKOLSKÝ SLET 2000 V PRAZE

Slet dobré vůle a naděje

Miloslav Pleskač, starosta ČSO a Jiří Žižka, předseda sletového výboru, se obrací k celé sokolské obci doma i v zahraničí a ke všem krajanům:

Navštivte Prahu, metropoli České republiky, město proslulé nejen historickými památkami, architekturou, ale i živou současností. V roce 2000 budeme v Praze svědky největší tělovýchovné události - XIII. Všesokolského sletu - který připravuje Česká obec sokolská - Sokol, jedna z nejstarších tělovýchovných organizací v Evropě. Sletu se zúčastní nejen čeští cvičenci, kromě členů Sokola vystoupí členové dalších organizací, ale i sokolové z celého světa. Celkově bude v amfiteatru Stadionu E. Rošického na Strahově vystupovat na 25 000 cvičících všech věkových kategorií. Budou předvedeny vynikající pohybové skladby dětí, mládeže a dospělých. Hudebně pohybové kombinace předvede vždy na 1700 účastníků.

Hlavní dny sletu se konají 28.6. až 2.7.2000. Fanfáry k slavnostnímu zahájení sletu zazní 30.6. v historické budově Národního divadla. V sobotu večer, 1.7., budou předvedeny vybrané hudebně-pohybové skladby za umělého osvětlení. V neděli dopoledne projde historickými částmi města sokolský průvod. Slavnostní zakončení sletu se bude konat na strahovském stadionu.

(skrácená zpráva V. Kašáka, Český dialog)

Czech and Slovak language program.

How to bring more people into Czech and Slovak community hall? In order to achieve a bigger involvement into community happenings, we need to offer more interesting programs. A recent suggestion from both Czech and Slovak organizations was to organize language classes. This will create a great opportunity to introduce young generation to the Czech and Slovak language and culture.

If you know someone who is interested in attending classes or helping out with this project, please let us know. To start with this project we need your input. There is a bigger chance of success if more people get involved.

As a volunteer of this project you can expect to cater to different age groups with different level of language skills. An ideal situation will be to have several instructors helping out in the classroom. Only then you can avoid a frustration of students who will lose an interest because of classes which do not fit their language skills.

A bar at the community hall is now open every Wednesday, Thursday, Friday and Saturday. What about to pick one of those days and have classes upstairs in the Community hall. Meanwhile, parents can enjoy a pleasant conversation with their friends downstairs in the bar.

Let us know what you think about this idea. If there is enough interest generated by this program, the classes will start in September 2000.

Please call
or

Vladka Zvonik Ph: 257-1995
??????

Vaše břímě na naše bedra.

Plánujete svou příští zásilku? TRANS-COM přepraví cokoliv, spolehlivě a rychle - lodí, letadlem, vlakem, nákladním autem. Pravidelný týdenní servis mezi střední Evropou a severní Amerikou, sběrné kontejnery v obou směrech. Naše služby zahrnují nakládání, vykládání, skladování, rozvoz a pomoc s celním odbavením.

Jerry Formánek

tél: (905) 678-6412

fax: (905) 678-7544

Umělci mezi námi...

V naší Winnipegské Československé komunitě žije hodně umělců o kterých málo víme. Jedním z nich je sochař Josef Randa.

Chtěl bych naše čtenáře trochu informovat o jeho životě a díle. Josef se narodil v Praze jako syn truhláře živnostníka a chtěl být pokračovatelem svého otce v podniku a studovat bytovou architekturu, ale vzhledem k nemoci a potom když jeho otec ztratil díky KSČ svoji živnost z toho sešlo. Prostřednictvím dr. Tilkovského mu bylo umožněno studovat uměleckou keramickou školu na UMPRUM, kde dostal počáteční základy od prof. Vokálka, prof. Znoje a prof. Kodeta, doufal, že se po ukončení průmyslovky dostane na Akademii výtvarných umění, ale to se mu vzhledem k jeho původu nepodařilo. Po ukončení školy se domluvil s prof. Lidickým s kterým pokračoval v základních pracích a našel si práci jako restaurátor, v Nár. Divadle, na zámku v Náchodě, v hotelu Beránek atd. Restaurování bylo tehdy dobře placené. Byl přijmut do Svazu výt. umělců ČSR.. V týmu sochařů a umělců začal pracovat na miniaturách a medailích, s K. Kronychem na fontáně v Jablonci a s V. Irmanovem na bižuterii, jeho vlastní práce byla plastika Pramen v Karlových Varech.

V.J.: "Jak jsi se vlastně dostal do Kanady?"

J.R.: "21. srpen 1968 nás zastihl na dovolené v Jugoslavii, odtud jsme emigrovali přes Rakousko do Kanady. Původní rozhodnutí na kanadské ambasádě, když zjistili, že jsem se mimo sochařství zabýval keramikou, poslat mě do provincie Saskatchewan, město Estewan, kde se něco dělá z hlíny, ale Česko-Slov. komunita se zasadila, že jsme zůstali ve Winnipegu. V.J.: "Jaké byly Tvoje začátky ve Winnipegu?"

J.R.: "Začátky byly velmi těžké, jako pro každého emigranta. Pracoval jsem v několika podnicích s umělými hmotami se kterými jsem měl dosti zkušeností. Krátce nato mě vyhledal místní sochař Leo Moll, který zjistil, že jsem sochař a nabídl mě spolupráci. Spolu jsme pak mimo jiné vytvořili sochu královny v nadživotní velikosti, která stojí při vchodu do Man. muzea. Několik roků jsme pracovali společně a kus mé práce je také na bustě Mr. Dojádka, která je v hale mezi muzeem a chodbou do městských garáží. V té době jsem stále přemýšlel jak vytvořit monument nár. mučedníka Jana Palacha. Trvalo to čtyři roky než došlo k odhalení, za pomoci Adolfa Wenzbauera, v International Emigration Centre, nazval jsem to Živá pochodeň. První odlitek je zde ve Winnipegu a druhý zásluhou pana Perka (čes. původu), který byl starostou města Clevelandu, je umístěn v Clevelandské knihovně. Třetí odlitek byl v r. 1990 poslán na brněnskou universitu, kde je vystaven."

V.J.: "Jak pokračovala Tvoje další tvorba?"

J.R.: "Před kostelem v městečku Cooks Creek sochu sv. Michala, relief do kostela v městečku St. Pierre, do chrámu v Torontě relief "Návrat ztraceného syna", atd. Při návštěvě papeže John Paula II jsem byl požádán abych vytvořil sochu ukřižovaného (3,5 m) nad oltářem v parku Birds Hill. Mimo jiné jsem vytvořil několik postav populárních politiků, T. G. Masaryka, P. Trudeau, J. Dieffenbakera, J. Kennedyho a už si nevzpomínám. Dále busty zasloužilých občanů Winnipegu, pro "Citizen Hall of Fame" v Assiniboine Park, na kterých se podílelo několik sochařů, z 18 jsem jich vytvořil pět.

V.J.: "Jak vím tak jsi vyhrál několik soutěží?"

J.R.: "Jedna z nich, která nebyla realizována byla socha L. Riela, prý nejsem Francouz ani Metis. Dále jsem vyhrál soutěž na návrh medailí pro mistrovství světa ve skocích do vody, které se konalo ve Winnipegu, dále cenu FINA, která se každoročně uděluje nejlepšímu světovému plavci nebo nejlepšímu organizátorům vodních sportů." V.J.: "Ze všech Tvých prací se mě osobně nejvíce líbí ŘEKY vyjádři se k tomu." J.R.: "Chtěl jsem některou svou práci vytvořit něco místního Winnipegského a napadlo mě téma soutoku řek Red River a Assiniboine River, jsou to dvě ženy, které si podávají ruce. Tato práce je umístěna v Pan Am Poolu a nespočetné miniatur bylo darováno významným návštěvám a jednu jsem též předal prezidentu ČR V. Havlovi při jeho návštěvě Winnipegu.

V.J.: "Jedna z Tvých velkých prací je socha ZNOVUUKŘIŽOVANÝ, jak k tomu došlo?"

J.R.: "Celá léta jsem nosil v hlavě

myšlenku jak vyjádřit utrpení českého a slovenského lidu pod knoutou komunismu. Dozvěděl jsem se, že v květnu 1987 na členské schůzi K- 231 v Torontu došlo k rozhodnutí postavit nějaký monument znázorňující těžkou porobu našich národů. Byla vypsána soutěž na nejlepší návrh. Na popud básníka K. Kryla, který byl v té době ve Winnipegu, jsem zaslal fotografii svého

návrhu do Toronta a uspěl jsem. Monument byl odhalen při Československém dnu 2. července 1989 na Masaryktown. V.J.: "Josefe a co teď?"

J. R.: "Před nedávnem jsem dohotovil a instaloval sochu Poseidona v nadživotní velikosti ve vstupní hale Pan Am Poolu a nyní mohu říci, že dokončuji sousoší pro Winnipegské muzeum Man and Nature, které má být odhaleno společně s otevřením nových prostor muzea, má to být toto jaro. Dále mě čeká další práce a to relief do kostela Sv. Evžena a spousta jiných prací."

V.J.: "Josefe, děkuji a přeji Ti hodně tvůrčích úspěchů a hodně zdraví."

Připravili V. & I. Jančarovi

JARNÍ POVODEŇ

Tak už snad s definitivní platností přišlo jaro. A jak se to už vžilo zase odejde pryč. No a pak zase přijde, a zase odejde, dokud neumřeme (jsme tak sebestřední, že). Tento rok jaro přineslo i pár povodní a tak se pár lidí nenudilo. Ze všech případů uvedme případ pomocného dělníka z jednoho nejmenovaného pivovaru.

Pro pomocného dělníka, pana Karla (39), začal den zcela obyčejně, přišel do práce, odpíchnul si a šel do expedice nakládat sudy do nákladních aut. Tak jako každý den, při těžké práci, ochutnával pivo přímo z tanků, kde zraje. Kolem desáté hodiny, kdy většina aut je již naložena, přepadla pana Karla únava a proto jako vždy odešel na záchod, kde usnul.

Mezi tím přišlo jaro a s ním průtrž mračen, z oblohy začaly téct proudy vody. ulice se začaly rychle plnit touto životadárnou tekutinou. Hlad vzbudil pana Karla, ten vstal, utřel si zadek a natáhl kalhoty, nakonec spláchl a chtěl odejít pryč. V tu chvíli, co spláchl, se ovšem záchod začal rychle plnit vodou, voda stoupala a stoupala a za chvíli sahala panu Karlovi až ke kolenům. Pan Karel byl v šoku, říkal si co to vyvedl, že musel asi nějak pokazit zásobník vody na záchodě, a jak byl rozespálý a unavený z piva, vůbec ho nenapadlo, že voda může pocházet z povodně.

Celý zkoprnělý vyšel ven do haly, všude byla voda, všichni zmateně pobíhali a něco pokřikovali. Pan Karel našel mistra a blekotavě se mu snažil vysvětlit, že za nic nemůže, a že jen spláchnul a kdyby to i věděl, tak by nespľachoval a pak říkal cosi, že nespál, že měl jen zavřený oči, a že ta trocha toho piva co vypil snad nikoho nezabije. Mistr na něj jen nevěřícně koukal a myslel si, že zase přebíral, tak pana Karla poslal domů, aby v pivovaru nepřekážel.

Pan Karel odešel domů, a když o své situaci přemýšlel, zdála se mu čím dál víc beznadějnější. Říkal si, že ho určitě vyhodí z práce, kterou miloval, a která mu přinášela uspokojení a něco málo peněz na živobytí, ale hlavně mu umožňovala věnovat se jeho koníčku, pít pivo, i v pracovní době a navíc půjde před soud a možná i do vězení. Nespál celou noc, hlavou se mu honily děsivé představy. Druhý den se vydal do práce, čelit svému zpackanému osudu. Jaké bylo jeho překvapení, že mu nikdo nevěnuje žádnou větší pozornost. Byl tak nervozní, že mu ani pivo nechutnalo. šel tedy za mistrem, aby se konečně dozvěděl na čem tedy doopravdy je. Celou událost ještě jednou mistrovi vylíčil. Trochu mu bylo divné, že se mistr nějak usmívá a tak byl čím dál víc nervoznější. Mistr se začal nepokrytě smát, a pan Karel cítil, jak mu stoupá tlak. Když domluvil, mistr mu všechno vysvětlil, že to byla jen souhra náhod, že v době kdy spláchl, se zrovna do pivovaru vřítla voda z ulice a že tedy šlo o prachobyčejnou povodeň.

Pan Karel nejdříve vůbec nechápal, co mu chtěl mistr sdělit, a když mu to došlo, měl takovou radost, že dostal infarkt. Případ bude mít soudní dohru. Mistr pana Karla byl totiž obviněn z těžkého ublížení na zdraví. O průběhu soudního jednání budeme informovat v některém z dalších čísel.

Z "voka v brejli" převzal JKL

V KRAJI VEĽKÝCH PÚPAV

Poznám jedno miesto, kde púpavy majú hlavičky ako svadobné koláče a modré zvončeky sú tak veľké, že človek očakáva že už-úž zahľolí ich klingavá melódia. A tráva je tam zelená ako sametovo machový koberec. Toto kráľovstvo veľkých, krásnych kvetn a malinkých chalúpok sa nachádza na úpätí Belanských Tatier.

Rozoznateľne k nim patrí Ždiar, ktorý si podnes uchoval ráz horskej dediny. Na prvý pohľad sa zdá, že niekdajšia svojráznosť ustupuje modernému životnému štýlu, ktorý je ovplyvnený prílivom domácich i zahraničných návštevníkov. Kto sa však dôkladnejšie poobzerá, nájde ešte stopy tradičnej ľudovej kultúry. Uvidí svojrázne maľované domčeky, pôvabnú výzdobu okien, slamenné strechy. Stretnie sa so starými zvykmi a ľuďmi, ktorí toho veľa z minulosti Tatier poznajú. I milovník prírodných záberov si príde na svoje. Má tu panorámu Belianskych Tatier so svojráznym zbarvením vápencových vrchov a dominantou dvoch končiarov, Ľavrana (najvyššieho, 2152 m) a Ždiarskej Vidly. Z druhej strany má lesnaté hrebene Spišskej Magury, lemovanej trávnatými svahmi, z ktorých sú prekrásne pohľady do údolia Belej a na roztrúsené obce.

Je to taký zvláštny kraj. Spočiatku láskavý a teplý, ale keď sa dostanete trochu vyššie, smerom na Kopské sedlo, Predné a Zadné Medodoly, ukáže vám tatranská príroda aj svoju druhú tvár. Teplé letné počasie sa behom chvíľky zmení na mrazivú zimu, obloha zaliata slnkom a bielymi obláčikmi sa rozžiari bleskom a od okolitých štítov sa odráža jeden hrom za druhým. Reosťáva vám nič iné, len pridať do kroku a ukryť sa v najbližšie chate.

I chaty majú svoju históriu, svoje osudy. Kežmarská chata, nachádzajúca sa pod Kopským sedlom, už veľakrát vzdorovala nepriazni počasia a veľakrát svoj boj prehrala. Ale napriek tomu sa vždy znovu postavila pomocou obetavých ľudských rúk "na nohy".

Alebo Brnčalova chata pri Zelenom plese, ktorá už videla

mnohé tváre horského života. Vždy vás príjme pohostinne a srdečne, podobne ako ľudia v Ždiari.

Každý opúšťa dolinu Zeleného plesa obohatený o nové a hlboké dojmy, ktoré si odnáša z čarovných pohľadov na okolité končiare, z bohatstva prírody, z chvíľočky oddychu na mäkkej pažiti rakúskej Polany, či z čudesných farebných odrazov na hladine Zeleného plesa.

Skúste to aj vy, prejsť sa touto menej známou a pritom tak čarovnou časťou Tatier. Určite nebudete sklamaní.

D. Orihelová

